591

87.

DEO OPTIMO MAX.
UNI ET TRINO,
VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ, Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,
QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS, manè discutienda, in Scholis Medicorum, die Jovis vigesimâ-octavâ mensis Novembris, anno Domini M. DCC. LXV.

M. DAVID VASSE, Bibliothecæ Facultatis Præfecto,
M. *JOSEPHI DE JUSSIEU*, Regiæ Scientiarum Academiæ Socii, vices gerente, Doctore Medico, Præside,

An convulsionibus recens natorum vomitoria?

I.

VITALES auras vìx carpsit tenellus infans, cùm hominis tyrocinia poni jubet ingruens malorum caterva; non erat satis, quòd, dùm è materno carcere erumperet, mortis undequaque laqueis premeretur; reverâ quam variis, partûs tempore, patuit insultibus novus orbis hospes; si iniquum obtinuerit situm, si perversa fuerit pelvis structura, si ob nimiam corporis molem arctior evaserit pelvis ejusdem apertura; si avulsæ ictu immaturo placentæ radiculæ, fuderint uberiorem sanguinis copiam; si ex rupturâ funiculi umbilicalis imminuerit lethalis hæmorrhagiæ periculum; si uterus recti situs immemor, ad latera, ad posticam, ad anticam partem nimis deflexerit; si prævius fuerit exitus seu funis umbilici, seu placentæ; si convulsionibus correpta fuerit parturiens; has inter tragœdias quot varii generis neces fœtui quasi filo suspensæ, tenerum vitæ germen depascent, ni procellam instantem propulset perita obstetricantis manus: an tantis emptam periculis vitam recreabit benignior lucis usura? Ah tenore eodem evoluta decurrent nascentis ævi stamina; & nondùm ex uteri latebris omninò emersit infans, & jàm querulo vagitu concessum munus accusat: dùm enim ab aëris attactu, à vividâ luminis sonique impressione diversas patitur molestias; dum expansi pulmonum folles, sub insolito irruentis aëris pondere, sub novâ sanguinis transmittendi actione fatiscunt; dum circulatio à primis moribus, si fas

ita loqui, degener, ſuas mutat vices; dùm tremuli artus, irrequietis & ferè convulſivis jactationibus, aut laboranti machinæ condolere, aut excitandæ in tenui corpuſculo mutationi, favere videntur; dùm nerveos inteſtinorum apices vellicat retentum mæconii onus, miſellus infans, inter ejulatus, diſcit à doloribus præſentiorem exiſtentiæ conſcientiam mutuari: intereà voluit prudens Natura ut jejunium quadraginta aut ſexagenta horarum has vitæ primitias quaſi conſecraret, ſi quidem exſucca ubera ſugenti nullo modo reſpondent; erat igitur neceſſarium ut ſilerent ob maximam partem functiones naturales, dùm tacito veluti pede procedit functionum vitalium evolutio; ſimul atque lac in mammarum tubulos irrepſerit, citrà ullum noxæ metum, urgentem poterit infans famis ſtimulum retundere, nectareque vivifico ſeſe proluere, blandis oculis ad gratum titillationis ſenſum ſubridente matre; ſed ludunt me fabellæ! ubique adeſt nomen matris, nullibi officium. An dignitate maternâ cohoneſtandæ fœminæ, quibus ſat eſt peperiſſe, ſat per novem menſes prolem geſtaſſe, quæ nedum adblandienti vultu recèns editam progeniem excipiant, nedum ſanctiſſimum illum corporis fontem generis humani educatorem recludant, prolem, brevi, à complexu arcendam curant, conductitiaſque, proh dedecus! mercantur mammas quibus extillabit lac variis fortaſſe morborum ſeminiis fœtum, quo deguſtato potabit infans longa diræ novercæ oblivia; ſed proculcatis naturæ legibus, inſtabit ultrix pœna pede non claudo; & matres & natos ſævis demetet ictibus ſors luctuoſa; à genuino tramite lac aberrans, modo impete quaſi facto, cerebrum, pulmoneſque puerperarum impetet, præcipiteſque detrudet ad orcum, modo per lamellas textus celluloſi ſubrepens, partes lento morſu exedet; divulſo à maternis uberibus non minora impendebunt pericula; plantulam fingas, opimæ telluri commiſſam, quæ ſuccis è nativo ſolo depromptis dives fronde fructuque luxuriat, hanc ſi telluri novæ inferas, jam priſtinæ oblita formæ demittet caput, dabitque, marceſſens, ventis ludibria; non aliter infanti, dùm venale lac ſugit, ſuus abit genarum decor, vaneſcit vividus ille ſanitatis flos, celerique gradu properat tabes, quam inſequitur morborum ilias; hinc triſtes diarrheæ, enormes vomitus, ventris tormina, hinc convulſiones, dirum morbi genus, quo non crudelior alter, ſiquidem ſæpè necem priùs intulit quàm advolaverit ars ſalutaris. Iſta convulſionum ſpecies, de quâ dicere animus eſt, intrà primum à natalibus annum adoritur, caputque maximè infeſtare ſolet; attamen prima in tractu inteſtinali ſcena agitur; intumeſcit venter moxque coarctatur, ſtatimque membris paululum rigeſcentibus, muſculos faciei invadit convulſio, ſubſultim ludunt labia, tremunt alæ narium, mirum in modum rotant oculi & vix tertia vice redibit convulſio, cùm mors jam prædam arripuerit; ferociæ hujus morbi debellandæ cùm minimè conducant remedia antiſpaſmodica & alia ejuſdem proſapiæ, vomitoriorum uſum, ratiocinio, analogiâ, experimentis fulti, confidenter proponimus.

I I.

EA eſt infantilis machinæ fabrica, ut exile ac tenerrimum ſit fibrarum ſtamen, ut laxa corporis compages ſero diffluat, pulſus ſit frequens, acerque deprehendatur calor; ex delicatiori fibræ texturâ ſequitur generis nervoſi mobilitas, totius corporis vaſorum ſyſtematis imbecillitas: ſtatum hunc perpendenti mirum ne videbitur, hinc tantam adeſſe in infantili ætate ad convulſiones proclivitatem, hinc agmine frequentiori morbos à ſeroſâ colluvie occurrere; quoad functiones naturales eo ſe ſe habent modo, intenſior viget appetitus, chiloſiſque brevi abſolvitur: attamen ob debilitatem

virium digestivarum vitiata semper remanet digestio, ingestorumque summa plus minusvè in intemperiem acidam facescit; hinc fit ut in primis viis apud infantes semper delitescat fœda colluvies quæ sanguinis alveo immersa, viscerum infarctus procreat: his generalioribus morborum infantilium causis suffragatur sedula observatio; nunc causas speciales ad trutinam revocare non abs re erit; quandò materna ubera non duxit infans, colostro orbatur quo veluti blando medicamine, natura mæconii reliquias abstergere amat: hinc sæpè sæpiùs evenit ut residua pars, ob eam quâ pollet acrimoniam, sensiliores intestinorum fibras stimulet, stimulatas distrahat, distractas ad nisus contractiles provocet, sicque dira ventris tormina, mox convulsiones gignat. Eosdem exeret effectus majori ingestum copiâ lac spissioris consistentiæ: refert Clarissimus *Wanswieten*, se vidisse post mortem ventriculum adeo distentum ingenti caseosâ mole, ut mirum non fuerit lethales hinc ortas fuisse convulsiones; vomitus diu protracti, hospitans in primis viis saburra, lac vergens seu ad acidam seu ad alkalinam indolem convulsiones arcescent, præsertim si à parentibus hypochondriacis ortum repetat infans; ex memoratis convulsionum causis, lux forsitan, praxi medicæ affulgebit; jam ratio priùs in varias nutans partes, stare discit, jàm arma cudit quibus victrix domito insultet hosti; jam clara voce ad emeticorum usum veluti ad sacram salutis anchoram confugiendum esse clamat; reverà quânam arte ad certum componeretur ordinem præceps ac irregularis fibrarum motus, nisi, saburrâ, mediantibus vomitoriis ritè expurgatâ, perpetuus contractionum inordinatarum stimulus avelleretur.

III.

PER arduos Medicæ praxeos calles, toties fulcris opus est, quoties è loco pes movendus; utque via tutior pateat, mille interroganda modis natura, seu ratiocinii, seu analogiæ, seu experimentorum ope; quoad ratiocinium, in hoc sapere usque ad sobrietatem congruum est; magnum quid audeant aliquandò ii quibus faces subministravit analogia, sæpè successûs mensura fuit eadem, quæ fuerat audaciæ; dum reputat secum illustrissimus *Carpus*, quasdam herpetum species mediantibus mercurii inunctionibus feliciter curari, aliundèque in memoriam revocat, teterrimam illam pestem fontes voluptatis atro inficientem veneno, præter numerosam accidentium quos invehit familiam, herpetibus aliquandò cutim fœdare, analogicè concludit vim mercurii in eradicando herpete venereo non fore infirmiorem, statim mercurium in usus vocat, palmamque hanc præripit ut primus reluctanti hydræ frænum injiciat, paretque necem; liceat & nobis ex analogia depromere rationem methodi quam ad domandas infantum convulsiones proponendam statuimus; in convulsionibus adultorum, quoties genuina morbi causa in obscuris latet, usurpari emetica lex quasi sancita est; infantes dira torquet tussis cujus feritas eò magis crescit, quo largiori propinantur dosi olea, tussis hæc ut constat apud practicos melioris notæ, est mera ventriculi convulsio, & huic convulsioni tam prospero cedit omine emeticorum usus, ut totus curationis cardo in hoc volvatur. Cùm morbum hunc inter & convulsiones mox memoratas nullum aliud ferè intercedat discrimen, nisi ratione loci affecti, plusquàm verisimile est eamdem requiri medelam: sed novum illud ædificium, firmiori experientiæ basi adstruendum.

IV.

PENDET ab experientiâ omnis in re medicâ certitudo; sed dùm quisque experientiam invocat, contingit ut hanc detorqueat sæpè ad præconceptas opiniones, summopere igitur cavendum ne gliscat error, detque

jura fallax experientiæ ſimulacrum ; cùm pluris me referat ut obſervationes mox memorandæ omni labe vacare videantur, hic Clar. *Petit* teſtimonio gloriari me, prædicare liceat ; eximius ille vir, nobis ſanctè aſſeveravit nullam, in curandis infantum convulſionibus, expectandam opem ab antiſpaſmodicis, ſiquidem ea multoties idoneo advocatus tempore, adhibuiſſet citrà ullum ſucceſſum ; contrà verò quoties, vix elapſis poſt primam convulſionem duodecim horis, accerſitus fuiſſet, ſpes numquam ab Ipecacuanhæ uſu deluſas fuiſſe, innumeroſque infantes imminenti mortis periculo ſic ereptos, evaſiſſe ; varia protulit in medium exempla, ne longius excurram, placet huic ſequenti duntaxat immorari ; infans quatuor abhinc menſibus natus laborabat convulſionibus ; jam trigenta ſex horæ effluxerant, & infans morti proximus, deglutire jam non poterat ; advolat opem laturus Clar. *Petit*, jubet injici cliſma cui affuſa fuiſſet vini emetici drachma una & ſemi : ut per quoddam tempus moras necteret cliſma in inteſtinis, induſiorum ope anum occludi voluit ; poſt unam circiter horam, ingentes in tractu inteſtinali turbæ, cient vomitus enormes, ſequitur copioſior alvi fluxus, fugatiſque convulſionibus, redit alma ſanitas, ſi aſſenſum iſta non cogant, vix quidquam in rebus medicis pro certo tenendum.

V.

NE QUIS temerè objiciat, in infantum affectibus, cautè admodùm cum emeticis eſſe mercandum ; nonne apud infantes ex voto naturæ adeſt vomitus, & facilior ad vomitum propenſio ? nonne propter deliteſcentem inprimis viis ſaburram, perpetuò ut ita dicam requiritur vomendi neceſſitas, aliundè mitiora tantùm & refractâ doſi uſurpantur emetica, ut Ipecacuanha ; ſed cur noſtros ſiſtunt greſſus inanes timorum umbræ ? clara experientiæ vox ab omni objectione vendicat certitudinem concluſionis.

Ergò convulſionibus recens natorum vomitoria.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Alexand. Dion. DIENERT.

M. Carolus GEILLE DE SAINT-LEGER, *apud Gallicos & extraneos Equites Medicus Regis ordinarius.*

M. Antonius GARNIER.

M. Jacob. Lud. ALLEAUME, *Militarium Noſocomiorum ad Regis exercituum nuper Medicus.*

M. Cl. Franc. GRANDCLAS, *Eques, Staniſlai primi Poloniarum Regis, Lotharingiæ & Barri Ducis Conſiliarius Medicus & Regiorum exercituum à Conſiliis Medicis.*

M. Joannes-Franciſcus-Clemens MORAND, *Eques, è Regiâ Scientiarum Academiâ Pariſienſi, Regii Medicorum Nanceianorum Collegii ſocius honorarius, Collegii Medicorum Londinenſium Aſſeſſor honorarius, necnon in Regiâ Invalidorum domo Coadjutor Medici renunciatus.*

M. Bartholomeus-Tuſſanus LE CLERC, *utriuſque Pharmaciæ Profeſſor deſignatus.*

M. Ludovicus-Gabriel DUPRÉ, *Sereniſſimi Principis Condæi Conſiliarius Medicus.*

M. Antonius PETIT, *è Regiâ Scientiarum Academiâ.*

Proponebat Pariſiis PAULUS-GABRIEL LE PREUX, Pariſinus, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Pariſienſis Baccal. Theſeos Auctor, A. R. S. H. 1765. A SEXTA AD MERIDIEM.

Typis QUILLAU, Facult. Pariſienſ. Medicinæ Typog. viâ *du Fouarre*, 1765.